

Bruxelles, 3. travnja 2024.
(OR. en)

8517/24
ADD 1

Međuinstitucijski predmet:
2024/0079(NLE)

EDUC 114
SOC 253
JEUN 75
DIGIT 102
ENV 388

POPRATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ

Datum primitka: 27. ožujka 2024.

Za: Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: COM(2024) 147 final

Predmet: PRILOZI Prijedlogu preporuke Vijeća o Europskom sustavu osiguravanja kvalitete i priznavanja kvalifikacija u visokom obrazovanju

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 147 final.

Priloženo: COM(2024) 147 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 27.3.2024.
COM(2024) 147 final

ANNEXES 1 to 3

PRILOZI

Prijedlogu preporuke Vijeća

o Europskom sustavu osiguravanja kvalitete i priznavanja kvalifikacija u visokom obrazovanju

{SWD(2024) 74 final}

PRILOG I.

Sastavnice međuinstitucijskog okvira za osiguravanje kvalitete za saveze visokih učilišta

1. UVOD

Sljedeće sastavnice zamišljene su kao temelj za razvoj sveobuhvatnog okvira za novi međuinstitucijski pristup osiguravanju kvalitete saveza visokih učilišta. Temelje se na ishodima projekata QA-FIT i IMINQA financiranih u okviru programa Erasmus+. Te sastavnice osmišljene su s dionicima za osiguravanje kvalitete i nije im svrha da se preklapaju s drugim postupcima osiguravanja kvalitete. Dodatno će se razrađivati s državama članicama i dionicima u visokom obrazovanju. Poslužit će kao dobrovoljni alat koji savezi visokih učilišta mogu upotrebljavati da zajamče kvalitetu i učinkovitost aktivnosti kojima zajednički upravljuju.

2. SVRHA

U skladu s načelima Standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG)¹ u vrednovanju osiguravanja kvalitete trebalo bi paralelno voditi računa o odgovornosti i poboljšanjima, odnosno:

- (a) pridonijeti poboljšanju kvalitete saveza i poduprijeti savez u postizanju ciljeva; i
- (b) omogućiti savezu da dokaže kvalitetu aktivnosti kojima zajednički upravlja.

Kao rezultat toga, vrednovanje, koje treba provesti agencija za osiguravanje kvalitete koju odabere savez, trebalo bi:

- (a) potvrditi da je suradnja visokih učilišta savez u smislu ove Preporuke;
- (b) dovesti do smanjenja administrativnog opterećenja saveza tako da se za zajednički upravljane aktivnosti vanjsko osiguravanje kvalitete provede jednom tijekom utvrđenog razdoblja valjanosti, umjesto da se na njih primjenjuju različiti nacionalni sustavi vanjskog osiguravanja kvalitete; i
- (c) pojednostavni osiguravanje kvalitete obrazovanja koje zajednički pruža savez, na primjer združenih studija ili mikrokvalifikacija.

3. NAČELA

Metodologija vrednovanja koju su razvile agencije za osiguravanje kvalitete trebala bi:

- (a) uvažavati autonomiju i raznolikost savezâ;
- (b) poticati savez da uvede zajednički sustav unutarnjeg osiguravanja kvalitete koji bi u cijelosti obuhvaćao njegovo zajedničko pružanje obrazovanja;
- (c) slijediti načelo „samo jednom”: za zajedničko pružanje obrazovanja vanjsko osiguravanje kvalitete trebalo bi provesti samo jednom u istom razdoblju valjanosti; i
- (d) integrirati sve relevantne dijelove ESG-a, europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija i, prema potrebi, europske kriterije za europsku diplomu iz Priloga II. ovoj Preporuci.

¹

[European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the EHEA 2015 MC 613727.pdf](https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/2019-03/European_Standards_and_Guidelines_for_Quality_Assurance_in_the_EHEA_2015_MC_613727.pdf).

4. PRIHVATLJIVOST

Vrednovanje bi trebalo biti otvoreno svakom savezu visokih učilišta u Europskom prostoru visokog obrazovanja.

Savez bi trebao imati neki oblik unutarnjeg osiguravanja kvalitete na razini saveza koje uključuje odgovornost za određene aktivnosti kojima se zajednički upravlja.

5. PREDMET

Vrednovanje bi trebalo biti usmjereni na učinkovitost mehanizama Saveza za unutarnje osiguravanje i poboljšanje kvalitete.

6. SAVEZ BI TREBAO ODREDITI I UČINITI TRANSPARENTNIM NA KOJE SE ZAJEDNIČKO PRUŽANJE OBRAZOVARANJA I AKTIVNOSTI PRIMJENJUJE ZAJEDNIČKO UNUTARNJE OSIGURAVANJE KVALITETE NA RAZINI SAVEZA. GLAVNE ZNAČAJKE

Vrednovanje bi se trebalo temeljiti na standardima koji u potpunosti uključuju dio 1. ESG-a.

Standardi bi trebali uključivati i potvrdu da unutarnje osiguravanje kvalitete saveza jamči sljedeće:

- (a) združeni obrazovni programi koje nudi savez u skladu su sa standardima europskog pristupa osiguravanju kvalitete združenih studija; i
- (b) združeni obrazovni programi ispunjavaju europske kriterije za dodjelu europske oznake ili, prema potrebi, europske diplome ako Savez odluči dodjeljivati je.

Vrednovanje bi trebala provesti jedna agencija registrirana u EQAR-u koju odabere Savez.

Vrednovanje bi trebalo imati dosljednu metodologiju i postupak, koji bi se trebali utvrditi u sveobuhvatnom okviru koji treba pripremiti na temelju ovih sastavnica, i koji se primjenjuju bez obzira na agenciju registriranu u EQAR-u koja provodi evaluaciju.

Metodologija bi trebala jamčiti da je svaki postupak prilagođen pojedinačnom savezu, uzimajući u obzir njegovu misiju, sastav (na primjer, veličinu i geografsku rasprostranjenost) i opseg aktivnosti kojima se zajednički upravlja.

7. REZULTATI I POSLJEDICE

Na temelju vrednovanja agencija registrirana u EQAR-u trebala bi donijeti odluku koja bi mogla biti pozitivna, pozitivna uz uvjete ili negativna.

Pozitivna odluka trebala bi savezu dati pravo da:

- (a) samoakreditira zajedničko pružanje obrazovanja obuhvaćenog vrednovanjem uz primjenu europskog pristupa osiguravanju kvalitete standarda združenih studija; i
- (b) upotrebljava europsku oznaku za one programe koji ispunjavaju kriterije europske diplome (oznake) te, ako je to moguće i na dobrovoljnoj osnovi, dodjeljuje europsku diplomu.

Države članice trebale bi priznati pozitivnu odluku vrednovanja na sljedeći način:

- (a) za nacionalno vanjsko osiguravanje kvalitete na institucionalnoj razini: izuzeti iz dodatnih nacionalnih postupaka osiguravanja kvalitete svako zajedničko pružanje obrazovanja obuhvaćeno zajedničkim unutarnjim osiguravanjem kvalitete koje je prošlo vrednovanje; i

(b) za nacionalno vanjsko osiguravanje kvalitete na razini studija: izuzeti iz dodatnih nacionalnih postupaka osiguravanja kvalitete sve studije obuhvaćene zajedničkim unutarnjim osiguravanjem kvalitete koji su prošli vrednovanje.

PRILOG II.

Europski kriteriji utvrđuju glavne značajke europske diplome i europske oznake. Jamče poštovanje najviših standarda za pružanje transnacionalnih programa i stjecanje transnacionalnih diploma i objašnjavaju zašto se te diplome razlikuju od onih dodijeljenih u drugim dijelovima svijeta.

Visoka učilišta mogla bi dodjeljivati europsku diplomu na temelju ocjene postojećih nacionalnih struktura (na primjer nacionalnih agencija za osiguravanje kvalitete) o tome ispunjava li združeni studij sve te europske kriterije.

Predloženi europski kriteriji u nastavku rezultat su opsežnog zajedničkog rada i testiranja u koje je bilo uključeno više od **140 visokih učilišta u svim državama članicama, 17 ministarstava i 20 nacionalnih agencija za osiguravanje kvalitete, studentske organizacije te gospodarski i socijalni partneri.**

Europski kriteriji za europsku diplomu (oznaku)			Razina obrazovanja prema EQF-u (Europski kvalifikacijski okvir)
Organizacija i upravljanje transnacionalnim programima	Uključena visoka učilišta	Združeni studij nude najmanje dva visoka učilišta iz najmanje dvije države članice.	6, 7, 8
	Transnacionalna dodjela združenih diploma	Združeni studij zajednički pripremaju i izvode sva uključena visoka učilišta.	6, 7, 8
		Nakon združenog studija dodjeljuje se združena diploma.	6, 7, 8
		Studentima se izdaje združena dopunska isprava o studiju ² .	6, 7
	Zajednički aranžmani za združeni studij	U združenom studiju opisuju se ishodi učenja i bodovi u skladu s Vodičem za korisnike ECTS-a.	6, 7
	Aranžmani za osiguravanje kvalitete	Združeni studij ima zajedničke politike, postupke i/ili dogovore koji definiraju planiranje i provedbu kurikuluma, kao i sva organizacijska i administrativna pitanja. Predstavnici studenata sudjeluju u postupku donošenja odluka kako bi se utvrdile zajedničke politike i postupci i/ili dogовори.	6, 7, 8
			6, 7, 8

²

[Dopunska isprava o studiju | Europass.](#)

		Združeni program vrednuje se prema standardima europskog pristupa osiguravanju kvalitete združenih studija.	6, 7, 8
	Praćenje osoba s diplomom	U okviru združenog studija osobe s diplomom prate se u sustavu za praćenje osoba s diplomom.	6, 7, 8
Iskustvo učenja	Učenje usmjereni na studente	Združeni studij priprema se, trajno unapređuje i izvodi tako da studente potiče na preuzimanje aktivne uloge u procesu učenja. Taj pristup uzima se u obzir u ocjenjivanju studenata.	6, 7, 8
	Interdisciplinarnost	U združeni studij ugrađeni su elementi interdisciplinarnosti.	6, 7, 8
	Relevantnost za tržište rada	Združeni studij usklađen je sa zahtjevima tržišta rada jer uključuje međusektorske komponente ili aktivnosti ³ i razvoj transverzalnih vještina.	6, 7, 8
	Digitalne vještine	Združeni studij uključuje komponente i aktivnosti povezane s razvojem naprednih digitalnih vještina studenata, prilagođene kapacitetima i okolnostima združenog studija, čime se omogućuje usklađenost s njegovim područjem i akademskom usmjerenošću.	6, 7, 8
	Transnacionalni kampus – pristup uslugama	Studij ima zajedničku politiku koja studentima i osoblju omogućuje pristup relevantnim uslugama u svim visokim učilištima koja sudjeluju u studiju pod jednakim uvjetima kao i svim upisanim studentima i lokalnom osoblju.	6, 7, 8
	Fleksibilna i integrirana mobilnost studenata	Združeni studij nudi bogato međukulturno iskustvo, uključujući najmanje jedno razdoblje fizičke mobilnosti studenata (koje se može podijeliti na nekoliko boravaka) u jednoj ili više partnerskih institucija, koje ukupno donosi najmanje 60 ECTS-a na razini 6 europskog kvalifikacijskog okvira i 30 ECTS-a na razini 7 europskog kvalifikacijskog okvira. Združeni studij ima politiku koja nudi alternative studentima koji ne mogu putovati.	6, 7
	Zajedničko ocjenjivanje i sumentorstvo za disertacije	Združeni studij nudi bogato međukulturno iskustvo, uključujući najmanje šest mjeseci fizičke mobilnosti u jednoj ili više partnerskih institucija. Združeni studij ima politiku koja nudi alternative studentima koji ne mogu putovati.	8
Europske vrijednosti	Demokratske vrijednosti	Združeni studij zajedničkim politikama promiče i poštuje demokratske vrijednosti.	6, 7, 8

³

Međusektorske komponente i aktivnosti uključuju, među ostalim, elemente kao što su suradnja s gospodarskim i socijalnim sektorom u izradi i provedbi kurikuluma, pripravnštvo, učenje temeljeno na radu, upućivanje / stručnu praksu, volontiranje, učenje kroz društveno koristan rad, pristupe koji se temelje na izazovima.

	Višejezičnost	Tijekom združenog studija svaki student izložen je najmanje dvama jezicima EU-a.	6, 7, 8
Uključivost	Združeni studij zalaže se za široko sudjelovanje i u tu svrhu potiče raznolikost, jednakost i uključenost te donosi prilagođene mjere za potporu studentima i osoblju s manje mogućnosti.	6, 7, 8	
	Združeni studij zalaže se za poštovanje načela Europske povelje za istraživače.	8	
Zelena tranzicija	Združeni studij ima politike i mjere povezane s okolišnom održivošću i provodi mjere za smanjenje ekološkog otiska svojih aktivnosti na najmanju moguću mjeru.	6,7, 8	

PRILOG III.

Pojmovnik

Savez: odnosi se na skupinu europskih visokih učilišta koja su zajedničkom izjavom o misiji uspostavila transnacionalnu dugoročnu, strukturu suradnju koju su podržala relevantna tijela za donošenje odluka na institucionalnoj razini svakog člana saveza. Ta suradnja podrazumijeva zajedničko donošenje odluka o aspektima upravljanja, a osnovna joj je misija zajedničko pružanje obrazovanja. To uključuje, na primjer, saveze visokih učilišta koji se financiraju u okviru inicijative Europska sveučilišta⁴.

Pružanje obrazovanja: odnosi se na pružanje visokog obrazovanja u najširem smislu, uključujući studijske programe kojima se stječe cijelovita kvalifikacija, programe kojima se stječe mikrokvalifikacije, kao i pružanje obrazovanja koje nije dio programa kojima se stječe formalna diploma.

Vrednovanje: odnosi se na unutarnje ili vanjsko vrednovanje osiguravanja kvalitete visokog učilišta ili pružanja obrazovanja.

Združeni studij: odnosi se na integrirani kurikulum koji zajednički koordiniraju i nude različita visoka učilišta, kojim se stječe dvostruka/višestruka diploma ili združena diploma.

Združeni studijski program: odnosi se na združeni studij kojim se stječe združena diploma.

Aktivnosti kojima se zajednički upravlja: odnosi se na aktivnosti saveza i visokih učilišta koja su njegovi članovi za koje je savez odlučio da će se na njih primjenjivati zajednički sustav unutarnjeg osiguravanja kvalitete.

Osiguravanje kvalitete: odnosi se na unutarnje i vanjske postupke koje provodi visoko učilište ili agencija za osiguravanje kvalitete kako bi se osiguralo okruženje za učenje u kojem su sadržaj programa, mogućnosti za učenje i infrastruktura pravedni i svrshodni. Aktivnosti osiguravanja kvalitete imaju dvostruku svrhu:

- **odgovornost:** sustav osiguravanja kvalitete jamči zajednici visokog obrazovanja i javnosti kvalitetu aktivnosti visokog učilišta i usklađenost sa skupom standarda. Može biti osnova za davanje određenih prava instituciji: upisivanje studenata, dodjelu diploma, dobivanje javnih sredstava.
- **poboljšanje:** na temelju sustava osiguravanja kvalitete daju se i savjeti i preporuke visokim učilištima i unutar njih o tome kako mogu poboljšati svoj rad.

Odgovornost i poboljšanje u okviru sustava osiguravanja kvalitete zajedno pridonose povjerenju u uspješnost visokog učilišta. Nužni su za podupiranje razvoja kulture kvalitete koju svi prihvaćaju: od studenata i osoblja do vodstva ustanove i ostalih upravljačkih struktura. Pojam „osiguravanje kvalitete” u ovom dokumentu upotrebljava se za opis svih aktivnosti u okviru ciklusa kontinuiranog poboljšanja, tj. aktivnosti odgovornosti i poboljšanja.

(a) **Unutarnje osiguravanje kvalitete:** odnosi se na postupke koje interno provode sama visoka učilišta. Obično se razrađuju kao dio strategije osiguravanja kvalitete

⁴

[Inicijativa Europska sveučilišta |Europski prostor obrazovanja \(europa.eu\).](http://Inicijativa%20Europska%20sveučilišta%20|Europski%20prostor%20obrazovanja%20(europa.eu).)

visokih učilišta, čime se priznaje njihova primarna odgovornost za kvalitetu usluga i osiguravanje kvalitete.

- (b) **Vanjsko osiguravanje kvalitete:** odnosi se na postupke koje provode agencije za osiguravanje kvalitete.
- (c) **Institucijski pristup vanjskom osiguravanju kvalitete:** znači da ustanova mora proći kroz postupak vanjskog osiguravanja kvalitete samo na institucionalnoj razini kako bi se ocijenila učinkovitost postupaka unutarnjeg osiguravanja kvalitete ustanove i provjerilo ima li ustanova dovoljno zrelu kulturu kvalitete da zajamči visoku kvalitetu obrazovanja koje pruža. Taj pristup omogućuje ustanovi da priprema i izvodi programe bez potrebe za vanjskim vrednovanjem kvalitete na razini programa (to se u mnogim zemljama naziva samoakreditacija).
- (d) **Programski pristup vanjskom osiguravanju kvalitete:** znači da svaki pojedinačni program (ili skupina programa) koji provodi jedno ili više visokih učilišta mora proći vanjsko vrednovanje osiguravanja kvalitete.
- (e) **Kombinirani pristup vanjskom osiguravanju kvalitete:** odnosi se na situaciju u kojoj sustav visokog obrazovanja ima i institucionalne i programske pristupe vanjskom osiguravanju kvalitete. To je slučaj u većini sustava visokog obrazovanja u EU-u⁵.

⁵

Prema odgovorima na istraživanje Komisije iz 2023. o provedbi Preporuke Vijeća o jačanju veza radi djelotvorne europske suradnje u području visokog obrazovanja, 14 ministarstava izvjestilo je da primjenjuju kombinirani pristup vanjskom osiguravanju kvalitete.